

نورلۇق بوردې

ئۆزك اوچاقلىرىنىڭ ئاشراقلىرى ئابلىمىمۇ

جلد : 2 — 22

ئۆز 1928
اۋنىدىنچى سەنە

صاى : 7 — 201

« شتریندبرغ اسقاندینا و ادبیاتنک و عین زمانده بوتون جهان ادبیاتنک اک باش دوندیره ن سهارندن بریدر . بیوک معاصر آلمان هانله جیسی که حرات حاو و پیمان دیرکه: عصریمزک اک قوتلی شخصیتلرندن بری شتریندبرغدر : شاعر ، حقیقئجو ، ایمان آدمی ! بویله بر فطرتده بویوک کورمه یئرله ، انسانیت ایمون اهلرله اک مددهش مجادله لره کیریشن پرومه ته نک افسانه سننده ده او بویوک لکی کورمه ضلر .

کندیلرینی دها چوق انضباط آلتنه آلمش چوق قدرتی مفکره لر واردر . فقط فیرطنه ، دکنز ، وولفان ، وابتدائی اورمانلر هیچ برضابطه یه تابع دکلدلر . بونکله برابر فیرطنه ارضی شمر یابار ، دکنز ، باقی وانجی ویرر ، وولفانلردن قاینار لاولر فیثقیرر ، وابتدائی اورماندن لیدیمیه لر! شتریندبرغ چیقاردینی ایش قوتلیدر ، خطرناک ، و یارانجیدر . طبیعت کبی . . .

طوماس مان : « تواس تویدنبری عصرک اک قوتلی مفکره سی شتریندبرغدر . » دیر .

والتر فون مولو ، آلمان ادبیات جدیده سنک بو ذکی ممثلی : شتریندبرغدن بحث ایتک دینک ، هردای انسان ، و هردای شاعر حقنده اودوغی کبی ، ارضی ، مافوق الارضی حادثه لره متعلق بتون مسئله لری تشریح ایتک ، صنعتکارانه ابداعک بتون معمارلرینی حل ایتک دیمکدر ، دیر . بونلردن برنجیسی نامتناهیدر ، ایکنجیسی ایسه ، اک اسرار آلود اک شمولی برمعما اولق ، بزابداع معجزه سی ، ابدیتک پایانسز پارچه سی اولق اعتبارله اوده بی نه یاهدر .

شتریندبرغ کندیسی برمعما ، حل ایدله مش برمعما در : صنعت و دهات

معما ی . شتریندبرغ برعالمی ، ویر صنعتکاردی ، علم ایله صنعت بربرینک دشمنی اولدقلری حالدده بلکه ده علم ایله صنعت نفس الامرده بر اولدقلری ایمون . اوتون زمانلرک بتون ادبیاتلرینی وزماننک بتون تجلیلرینی بیلیر و طانیردی . هراجنی اثری ، باشقالرینک بولدقلری بتون قیمتلری پرواسز کندینه مال ایدردی . نه طرفدن فکری برنفعه آسرسه ، دماغنک پنجره لرینی آچار ، وایزینی آلیردی . فقط هیچ بر خارجی تأثیر ونفوذ اونی کندی بیلکندن چیقارماز ، و اودائما اوقایردی . . . او ، هپ او ، او اسکی ، او یکانه . . . حیاتنک شکلنی او کندی بولوردی . و بولدی شکل شکله زدی . « هر شی دؤغرو ویا کلددر . » شتریندبرغک بر اثری ایمون بو ، دیکری ایمون اونه کی جاریدر . غیر شخصی شخصیت ، یا خود شخصی غیر شخصیت شتریندبرغک شخصیتک کاشف و سفیدر . شتریندبرغک صنعتی قانونک اوستنده و خارچنده در . . . هردای کبی . او صنعتنک شکلنی کندی یاراتدی . اشکال قانونلرینی چیکنه بهرک یاراتدی . . . اودیرکه : « هر زمان برانخطاط زمانی اولمش ، بونکله برابر ، یکی بردوری احضار ایتددر . . . » هیچ برشی نهایت ایرمز ، یا لکنز زمانی کچنجه ده کیشیر . . . « طبیعت ، حیات و تاریخ دائما اولومه تجدد ایدرلر ! . . هرشی کچر ، و هرشی فنا بولور . . . » « تاریخمز اوچ بیک سنه لکدر ، اوچ بیک سنه ده بقریت ماضینی دوشونه بیلیر ، آلتی بیک سنه ده ده بیکه فرق ایتمک باشلا رکه ، برصلاح حاصل اولفه یوز ملوتمشدر . بز صبرسز و مفرورز . »

گوکو مجيلر جمعيتك قديملى اعضاسى رياست
سنداليه سندن قالفه زق ، حاضر ونه خطاباً :
« سوز به وەل اوسته ده در ! » ديدى ، و ماصيه
ووردى .

به وەل اوسته آياغه قالفدى . اجتماعده حاضر
بولنان اوسته لره و قالفه لره متجسس بر نظر آتدى ،
و سوزه باشلادى :

« قديملى اعضا ، اوسته لر و قالفه لر ! حقوق
و صلاحيتمه استناداً ، ونصفت و معدلت سائقه سيله
محترم هيئت كوزه بر تكليفده بولنه جقم . واقعا بونك
بوسنه ، حتى كله جك سته تصويب و قبوله مظهر
اوليه جفتى بيلمكه برابر ، مهم مسئله لرك بر مدت
حصر آلتنده او بوقلا به رق بر استراحت وقفه سى
كچيرمه لرى مقدرات اموردن بولندينى جهته ، تكليفمه
محضا بو چله يى دوله برمق ايچون ايجاب ايدن وقتى
قازانديرمق مقصديله ، اونى شيمديدن نظر دقت كوزه
عرضه قرار وېردم . استوفه و ملك محترم گوکو مجيلر
جمعيتى ايكي يوز ييللق زنكين بر حياته مالاكتيله
مباھيدر . و بو جمعيتك كرك قادروسى ، كرك اصناف
نظامنامه سى بو ايكي يوز ييل ظرفنده ، زمانك تضيق
و هجومه مقاومت كوستره رك ، اصلى ، ابتدائى شكلى
محافظه به موفق اولمشدر . اكر بو ائشاده زمانك
تضيق و هجومه مقاومت ايدمه ين برشى وارسه ،
اوده خارجى احوال و شرائط دركه ، جمعيت ايسته
بونلرك تأثيرى آلتنده موجوديتنى ياشامشدر . جمعيتك
اصناف نظامنامه سى قراللك و شورا مجلسك تصديقنه
اقترانيله قطبيت كسب ايتديكى زمان اسوه چ دولتنك
پايختى آنجق سكرز يوز كشيلاك بر نفوسه مالاكدى .
شيمدى بو نفوس درت مثلى اولمشدر . جمعيتك
قادروسى بوندى ايكي يوز سته اول درت اوسته تعيين
ايتشدى ؛ بو قادرونك تثبيتنده تعقيب ايديلن محترم
مقصد ، صنعتك نا اهللره قارشى حمايه سنى تأمين
ايتكدن عبارتدى . شيمدى بو حمايه ، احوالك تبدليه ،
معكوس بر ترتيبه حاصل ايتشدر ؛ يعنى حمايه تضيق
اولمشدر . »

قديملى اعضا چينغراغى چالدى ، چونكه سالونده
بو غوق بر ميريلتى حاصل اولدى . به وەل اوسته
دوام ايتدى :

« بن شوقطى فكرده يم كه ، نفوس ماده م درت
مثلى اولمشدر ، او حالده اوسته لرك عددى ده درت
مثلى اولميدر . بوراده بر قاچ يوز قالفه واردر ،

هپسى ده كنچ وايشه يارار آداملردر ، و جمله سنك
حياتده بلكه دكلى يكانه مكافات اوسته لره كچيرك ،
كندى كندى لرينك افنديسى اولمقدر ؛ بونلر بوراده
اسيرلر كچى خدمات شافه ايفا ايتدكلى حالده ، كارن
استفاده ايدمه بيلن يالكنز درت كشيذر . ايمدى
تكليفم شودر كه ، بوندى بوبله اوسته لرك عددى اون
آتى به ابلاغ اولمق صورتيله جمعيتك قادروسى تعديل
ايديلين . بن سوزيمى بېتيردم . »

قالفه لر بر آلفيش ميريلتيسى قوباردى ؛ قديملى
اعضا ماصيه ووردى :

« چكه كزى طوتيك ، قالفه لر ، سز لقردى به
قارېشه ماز سكرز ! » ديدى ، و دوام ايتدى :

« محترم گوکو مجيلر جمعيتى ! بز بكون هر معناسيله
بر سكونسزاق و خوشكودسزاق دورنده ياشا
مقده بز . عصرلره دهنه غش نظاملر يز بعض شرف
دوشكونلرينك تعريضنه اوغرايور ؛ بونلر جمعيتك
خير و صائتى ايچون ده ده لر يزك بز بزا قش اولدقلى
مؤسسه لردن اك زياده كندى لرى حصه مند اولدقلى
حالده ، ينه بونى اونوتيورلر . »

بو ائشاده ، برواپور آخشاب بر كوپرى به چاربار
كچى بر طاقيردى اولدى ، و نطقچينك سوزى آكلار .
شيلماز بر حاله كلدى . اودانك ايشيق كيرمه ين قويتو
بر كوشه سنده ، اك صوك صيراده ، كوچوك عجايب
بر مخلوق اوطور بيوردى ، و قيويلجيم صاچان كوزلريله
نطقچيلرى ديكلمشدى . بيوك باشى دوغريدن دوغرى به
اوموزلرينك اوزرنده دور بيوردى . باجاقلى ايكي
اوزون كوره ك كچى ، هان كو كس قفسندن ايلرى به
چيقمشدى ؛ معدنه ك بولنه جنى ير بوشدى ، و بونك
نام كريسنده وصيرت اوزرنده بر قانبور واردى .

صورت اساساً قارمه قاريشقدى ، فقط شو آندمه معصوم
ودقتلى بر افاده آلمشدى . شو عجايب كورولتيده
كنديسنك صوچى اولمديغنى كوسترمك ايچون ، قوللرينى
كو كسك اوزرينه قاووشد يرمش ، و اك زياده شېبه
كوتورهن التى ، قديملى اعضانك قيعتلى سوزلرينى كافى
درجه ده ايشيده ميورمش كچى ، قولاغنه قويمشدى .

قديملى اعضا تكرار سوزه باشلادى ، زمان ، قانبور ،
صول باجاغنى او كده كى صره نك آياغه دو قونه جق
صورتده ايلرى به اوزاندى ، و صردى ، اوستنده
بوكللى قالفه لرله بر لكده حر كته كتيردى ، و بوندى
نقيل و مزعج بر كورولتى حاصل اولدى . قالفه لر ،
آلتلردن صره قاينجه : « راحت دورسه ك آ ،

به ياهوا « ديهه حايقيرديلر ، و باشلرينى چوپروب قانوره باقديلر .

قانور :

« راحت دورمورىم ؟ » ديدى وممصوم اللرينى كوستردى .

« كيمدر او يرنده راحت دورمايان شيطان ؟ » سؤال جوابىز قالدى ، وقدملى اعضا سوزينه دوام ايتدى :

« بشرك طبعنده هرشى حمايه به محتاجدر . چوجنى قونداغه صارارلر كه ، قانور اولماسون ديهه . قارىنى قوجهسى حمايه ايدر ، وعسكرى قرال حمايه ايدر . بويله اولدنىي حالده ، كوكوچيلر جمعيتى نه دن حمايه ايديله سين ؟ ييمكدن سوكر ا بشرك حياينده اك مهم احتياج ايمكيدر . آدم بابامى هرشيدن اول صو ايمكى اوكره ندى . نوح عليه السلام بر آدم دها ايلرى به آتدى ، وشراب ايجىسى ، بشرىنى قورتاران مسيح بيله چارمىغه كريلديكى زمان ايجكى به مجبور اولمشدى . هيمز ايجيك ، كنج ، اختيار . كوچك ، بيوك ، فقير ، زنىكين . شيمدى سزه صورارم : ا كر المзде ايجيسندن ايجهك بر قاب بولناماش اولسه يدى ، طبيعتك انسانلره بر موهبهسى اولان ايجمه ذوقندن نه صورتله مستفيد اولوردق ؟ واقعا زواللى حيوانلر كى ، قارنيزك اوستنه ياتهرق ايجمه بيليردك ، فقط اوزمان انسان فصيله سندن چيغمش اولوردق . (انسانله حيوان آراسينده كى اك مهم فرقردن برى ايسته بودر .) بناء عليه صوقالرينى ، وبالخاصه صوقالرينك اك مكمل اولان كوكوملرى اعمال ايدنلر ، انسانلرى حيوانلر ك فوقه يوكسلكمه ، بشريته اك بيوك خدمت ايتمش صاييلرلر . كوكوچيلر جمعيتى بيوك ، و بلكه ده بتون جمعيتلك اك بيوك اولان بر جمعيتدر . حال بويله ايكن ، اوفى شيمدى چاموره يووالامق ايسته يورلر ؟ ده ده لر نيزك قوردنى بنائى ييمقى ايسته يورلر ، عصرلك ياراتدىنى راترى بر قلم چيز كيسيله يوق ايتك ايسته يورلر . بويله كستاخ بر تجارزه نه جواب ويرملى ؟ »

بوكا آقصاب صره بر چاتيرق ايله جواب وبردى ، صانكه بريسى ديرنده بر دمت چيرا قيمه شدى . صره نك اوشتمنده كى بتون قافه لرك باشلرى ، چوروك بر چيت اوستنه قونمش قارغه لر كى صالاندى واو كارينه ا كيلدى .

قدملى اعضا : « بونه شيطانى مناسبتمزلك ! »

ديهه باغيردى ، « قيريلان صره ده كى قاتقه لرى ديشا رى به دفع ايدك ! »

قاتقه لر حايقيرديلر : « بزكلك ! بزكلك ! صره چوكدى ! »

قانور ، كناهمنز اللريله ، آلنندن صاچلرينى قالديردى ، و كورواينى چيقاران آرقا داشلره سيست ! ديهه باغيردى .

په وهل اوسته تكرار سوزه باشلامق ايجون فرصتن استفاده ايتدى . و بونده اوقدر كوچلك

چكمدى ، چونكه قدملى اعضا داغارچقنده نه قدر اسكى موده احتياط سوز وارسه ، هپنى توكتمشدى .

په وهل اوسته اول ، قدملى اعضانك ، ده ده لره تجاوز ايدلديكى ادعا ايدن سوزلرينى رد وجرح

ايتدى ، سوكراده براكى محويت وتواضع دعوت

ايتدى ، و ديدى كه ، كوكوچيلر ، اويله ديشلديكى

كى ، انسانيتك اك اسكى ولى نعمتى دكلدر ، چونكه

آدم بابامى آووجيله ، نوح عليه السلام طوبراق بر چاناقله ،

منجى عيما ايسه بر سوكرله صو ايجمشلردى .

كوكوم سوكرادن ياپيلما بر ايجاددر كه ، وقيله

ده ده سى صاييلان قوبلى تسنينك برى آلمش ،

بوده عييله كندندن اولكى بونوزى اولديرمشدر .

دنياده نه قدر ترقى وارسه ، هپنى صرف تجاوز

وارلدرمه طريقيله وقوعه كلشدر ، و هر كيمكه

تجاوزه حائل اولق ايتدر ، طبيعتيله ترقى به مانع اولور .

ايتلك ديهه كوسترلك ايسته ييلن حمايه كيفيته كلنجه :

عسكرلك ، وطنداشلى حمايه ايتديكنه دائر قدملى

اعضا طرفندن بسط ايديلان بياناته ده كنديسى اشتراك

ايدمه مكددر . بالعمكس اونك تجربه و مشاهده سى

اومر كزده دركه ، عسكرلر ، وطنداشلى ايدن

اينيه آزدلر ، قرالر ، و تاجدارلر ايسه ، ملك قاقى

امن سولوكلوردر . قادينه كلنجه ، هر كون و هر ساعت

كورولمكددر كه ، ارككك معروف معتاد و حمايه سى ،

قادينه تحته سيلدبرمك ، چيزمه چكدبرمك ، چاشير

ييقاققى ، اوجاق ياقديرمق ، ياقاق ياقديرمق ، يك

پيشيرتك ، يعنى خلاصه ، نه قدر حيثيتي قيراجق ،

واوتانه دويفوسنى باراليه حق مشغله لر وارسه ، هيج

بريسنه كنديسى ال سورميه رك ، هپنى حصراً

قادينك صيرنه يوكله مندن عبارتدر ؟ قادينك مشترك

چوچقلىر طاشيمغه و بيلمكه مجبور طوتوله ينى ده

آبرى برايشدر . »

قدملى اعضا بوراده په وهل اوسته نك سوزنى

كردى ، شخصياته كيريشه منى اخطار ايتدى .

اصناف، قدمی اعضائک قاریسنه قارشى خویشز
وفنا اولدغنی بیلدیکی جهنله، هر طرفدن کیکیرکیکیر
کولمکه باشلادیلار .

قدمی اعضائبارت و صنایعک وبالخاصه کوکومچلک
صنعتک بولندینی فضلی و ضعیفی تصویرایدن برلوحه چیزدی
و مرزمن هر برده ظهور ایدوب وظیفه سی اورتالغه
خوشنودسزاقی صاچتمدن عبارت اولان یا یغارا جیلره
اهمیت و برمه لری ایچون اصنافه آند و بردی . و بر
طاقم نخریجیلر مؤسسەنک عمل طاشیلرینی برندن
اویئاتق، وده ده لرك یاراتدینی بیوک اثره کیرلی آللرینی
سورمک ایستدیکی جهنله، بونلره قارشى بتون اصنافک
تک برارکک کبی . متعداً کوکسلرینی سیر ایتمسنى رجا
ایتدی .

تام بوئاساننده اودانک نهایتنده چاتیررر اچاتیررر!
دیه کورولتلی برسس کلدی، و قیری صیره، اوستنده کی
آنی قالمه ایله برلکده یره چوکدی . کوچک
قنبور صیجاردی، حایقیردی، یاپیلان مناسبتلرکی
مؤاخذه ایتدی، و قولتوقده کینکاريله یره ووردی .
بتون قالمه کروهی مقاومتسوز برکولوشمه یه طوتولدیله .
اوقدرکه، قدمی اعضايله اوسته لرده بوکا کندیلرینی
قایدیردیله . چان چالمغه باشلادی، و اصناف اجتماعی
داغیلدی .

صره لری یانه چکدیله، ماصه لری یاناشدیردیله،
وقدح قدح، سراحی سراحی بیرا آققه باشلادی .
قدمی اعضا :

« ای عزیز قارده شم، په وهل دیدی،
و خصمنی قوجاقلادی » سنی خبربالادم دیسه بکا
داریلادک یا ؟ »

په وهل اوسته جواب و بردی :

« اوو، بونی کیم ادعا ایدیورکه ... مناظریه
طوتوشنجه البته ایکی طرف بربرینه قارشى قاباق
ایدیر؛ یالکیزسک بو قادار افراطه کیدیشکی آسلا به مادم .
» سن ده بک اعلا بیلر سسککه، قدمی اعضا
صفتیه نم هرکسه تفوق ایتمککم لازمدر، یوقسه
کیمسه حرمت ایتمزدی . »

« اوت، غریبدرکه، انسان حرمت کورمک
ایچون مطلقا یالان سویله مک ایجاب ایدیور . »

« اوقدر حرارتلی اولمه، جام، اوقدر حرارتلی اولمه؛
سندیه بیلر سسک یا، انسان اولمه یالدير کولدير نطق
سندالیه سنه چیقویده، اطراف (طیس) کسینجه،
وقارشو سنده ده لامبه ایشیغندن و کوزدن بر دیوار

کورنجه، پوسله بی شاشیرر، سویله دیکنی ده، سویله .
جکنی ده اونوتور، حالبوکه مطلق بر شی سویلک
لازمدر . . . ایشته بویه افکاری کندیسنى ترك
ایستدیکی زمانلرده، انسان، عقلنه کلن بر سوری
لقدردی بی یاقالار واورته یه آمار . سوز آرامزده،
اعترافه مجبورمکه، اساس اعتباريله، سن مدعا کده
حقلی ایدک، فقط قالمه لره بویه شی نصل سویلنه بیلیر،
اونلر ایستلرکه، اوجوزجه جق اوسته اولسونلر،
وبکارلرکه، بز بو خصوصده کندیلرینه عماشات
ایدهم . »

« ینه سوز آرامزده، قارده شم، بزده بروقتلر
قالمه اولشدق، اونک ایچون شیمدی قالمه لرك
ایستدکارینی هرکسدن ایی بز آکلاملیز . »

« کوزهل سویلیورسک ... »

« فقط براق ده، کوزل سوزی خیرلی سویلیه لم،
ساده چیرکینی دکل . »

« سن مکمل بر آدمسک اوسته ! »

قدمی اعضا بونی سویلیدی، و مخاطبانی برتستی
بیرایه دعوت ایتدی .

حرارتلی ایچدیله . محاوره کیتدکجه جانلاندی، ایشیق
کیتدکجه ضعیفله شدی، و هوا فنا لاشدی . بونک اوزرینه
یمک کلدی . اوسته لر طیقا باصه یدیلر . ژانیونله باقی
سالام و راسی کلدیکی کبی، سرعته محفلردن قایب اولدی .
صوکر امیرم آنانک شرفنه، حامیلر شرفنه، برلک شرفنه،
قدمی اعضا شرفنه، و اوسته لر شرفنه قدح لر بوشاتیلیدی .
اختیارلر اولرینه کیتدیله، فقط قالمه لر سفره لری
طویلاق و قابلری ییقامق ایچون قالمه مجبور اولدیله .
بر سوینج صیحه سی قوپدی، نه قدر آرتیق
وارسه، هپسنى بر پیسی به دولیدر دیله، و پیسی بی
ماصه نک اورتاسنه قویدیلر .

« سوز (بوسسه) نکدر، سوز (بوسسه) نکدر! »
بتون غیرتلاقلر بیرتیلیدی، اوبله که، قلبه یرندن
صارصیلیدی .

(بوسسه) یاخود (بو) - یعنی قانبور - آياغه
قالقدی و قدمی اعضائک قولتوغنه اوطوردی .
باشی قولتوغک قوللريله بر حذاده ایدی . چوق
نفته لیدی؛ چهره سی برتک بیوک بر بسمله یاریله ییوردی .
کا کالری تردن آلننه یاپیشمشدی؛ ایری دیشلری
کندینه مخصوص بر طرزده یاریور، و کوچوک حیله کار
کوزلری فیله لر چرچویه لرنده دونیوردی .
« صوصک اولان قالمه لر! » دیسه سوزده باشلادی .

وقولتوق دکنکیله پسی به ووردی ، عینی یاردیمی
قوللا اگ بیوک تسق بی اوکنه چکدی .

«بتون بهری احتیاجلرک ایچنده بردانه سی واردرکه ،
اونک آدنی بویله سزک کبی برکبار مجلسنک حضورنده
آتمقدن تأدب ایدرم ، ایشته بو بردانه دن صوکر ،
انسانک ایچنه اک زیاده فرحاق و تازهلک ویره جک
ایکنجی احتیاج ، هیچ شبهه سزکه ، نطق و برمک
احتیاجیدر . همز برکره حیائزده سوزسویلشزدر ،
حوا آنامز ، آدهم بابامزه مالای بوتدیرمه دن اول برنطق
ویرمشدی . سارا ، ابراهیم علیه السلامه چوجقلرینی
دوغورمه دن اول اوزون وایی بر نطق ووردی .
واکر آرسلان کلوبده کنندیسی یئممه اولسهیدی ،
مقدس هیره ونیموس برتورلو نطقنی بیتیریمیه جکدی .
قدر بواپیی بویله کسمش ، وپلاخی بویله قورمش !
همز سویلدک ، بیوکلرده ، کوچکلرده ، زئیکینلرده ،
قغیرلرده ... »

« صاغرلرده ، دیلسزلرده ... »

بوعلاوه بی یابان (نیغه) آرقداش ایدی که ،
نکته جیلکده (بوسه) ایله رقابت ایدردی .

(بوسه) مستهزیه ییادشدی وقولتوق ده کنکیله
پسی بی قیلملادتدی . وعلاوه ایتدی :
« کورلر کورلر ، صاغرلر ایشیدرلر ، و دیاسزلر
سویلرلر . ایشته اینجیلده بویله یازار ، اکر دوغری
دکله ، بن بوراده یم ! »

نیغه ل ماط اولمادی . (بوسه) دوام ایتدی :
« دنیاده بن کندم سویلرکن کندم دیگله مک فدر
ذوقلی برشی بیلیم . عجب باشقه لر ده بویله میدر ،
بوراسنی تدقیقه وقتم اولمادی . سن نه دیرسک ،
قورت ؟ »

پوانتاده قولتوق ده کنکی که قانبورک اک فایدالی
اعضا سیدی - اولدینی یردن اوزاندی وقورتک
آسته بن آغزینه کیردی . ونکته لرک بو اک نفی بی
حاضرونده بر آلفیش طوفانی قوباردی .

« شیمدی سز بنم دیبه جکاری دیگله بیک ،
صالاقلر ! یک اعلا بیلیرسکزکه ، اوسته لر ، بویوکسک
افندیلر ، بزقانه لر مقوله سنک بر آرایه طویلانه مزه ،
ودردلریمزه چاره بولق ایچون مقول شیلر سویله مزه
مساعده ایتزلر . حالبوکه شهرت وقومار اولنجه ،
طویلانه مه مساعده واردر . شیمدی بن سزده مقول
برلر فدری سویلرکن ، سز پنجه لر ماصه ده ، او کیرلی
آلریکزی شو اسقامیلارک اوستنه قویسک واولری

دانس ایتدیریک . چونکه بورون ده لیکرم بر فوقو
آلیور : غالباً اوسته لر دن بری بولدن کری دونه رک
آنسزین بزه بر باصفین ویره جک . معلوم یا ، بزه
قولای قولای امنیت ایدمه نزلر . اونک ایچون بن بوش
بوغازلق ایدرکن ، سز اسقامیل اوینا بورکی بابیک .
کاغدلر ماصه مک اوزرنده زییلا فقه باشلادی .
وبوسه آغزینی آجادی :

« اسکی اینجیلده کی پیرلرک کوزل بر عادتلی
واردی : کمی فورطنه به طوتولدی ، ایچلر دن برشی
دکزه آتارلردی . بواصولی بن ده سزه توصیه ایدرم .
دکل که ، واسکی بر عادتدر ، ائی بر عادتدرده اونک
ایچون . بزم قافه صالابوریا مژ انکینده فورطنه به
طوتولدی ، دکزه بر صافرا آتمق لازم . انتخابکر
بکا اصابت ایتدی . بو برای انتخابدر . بابام یوق که ،
شوراده دورسونده ، آرقه مدن یالانجی کوزیاشلری
دوکسون ... اعتبارم یوق که ، قایب ایدیم ؛ چونکه
ایکی دفعه او بوراق یوزندن دلیکه طیقلم . نه
آرقه مدن قوشه جق سودالیم وار ، نه آغلاشه جق
چوجقلرم . چونکه قانون بنم کی تمساحلر دن ذریت
تورمه سزه اذن ویرمیور ، ائی ده یاییور ، زیرا
اوزمان ، اونفیس قولوچته ایچون اورمانلری بودامق
ایجاب ایدردی ؛ بوندن صرف نظر ، شوراسنی سزه
آکلامق ایسترمکه ، جکرلری صیرنه وقلی باغرسا
قلریک آتته باپیشیق بر قدرت ماسقاراسنک عمری
اوقدر اوزون دکلدز . شو حالده بویله بر حریفه
بازیق اولمازا دیگ ، (بوسه) صافرا دیبه هادی
دکزه ! یالکز اونک سزدن بر دیله کی وار ، یالکز
برتک دیله کی ! اونی طوتاجق ، اوکا ظهیر اوله .
جقسکز ! اونک بو ایشده دوغری وحق حرکت
ایتدیکنه اینانیدی کزی کوستره جککز .. اینانا .
جقسکز که ، اونک بو حرکتی یالکز کندی نفسی
ایچون دکلدز ، چونکه ، دیدک یا ، اونک قلب
ایده جک چوق برشیقی بوقدر ! یارین او ، اوسته
امتحانی ویره جکدر . چونکه بونی اوکار دایده نزلر ،
صوکر اسنک نه اوله - حق اوزمان کوریرسکز ؛ بونی
شیمدین اوده بیلیم ، بو بر طالع ایشیدر ... شیمدی
سزه شو بنم اوزون قولک اوسته آند ویریکز که ،
بنی یاری بولده بر اقیه جق ، وایش صاریه صاریه
هر بریکز بر صیجان ده لیکنه قاجایا جقسکز ، بوکا
آند ویریور ، یسکز ؟ »
« بتون اولیارک وبتون شیطانلرک عشقه آند

ویریز « دینه قافله میریلاندیلر ، و یازمقلربی قوتوق ده کمنک اوزرینه قودیلر .

(بو) : « آمین ! » دیدی ، « شیمدی شو قونیاقلری ده زقیملانیک باقام ؛ چونکه قولانغم اویمه چینلایورکه ، اوسته بیقیله بیقیله سردیوه نلری چیقور . کندی می اوصلو عقللی ایش کوریور کبی صاتالم . » بونک اوزرینه اوسته ایجری به کیردی . ییلان کبی سورونه سورونه و سس سس زجه یار یله مک ایستیوردی ، فقط چوق بیرا ایچمش اولدینی ایچون یکی نعلانمش بر یار کیر ته پنمسی کبی پامیرتیلی یورودی . بوتون قافله یار یاشاسلریله اوسته بی آقیشلادیلر ، (بو) بر نطقله سلاملادی و ونی کندیلریله بر یارقی پاسترایه دعوت ایتدی . اوسته ماصه نک باشنه اوطوردی و آلی اسقامیلله دولدی . و قدا که ، او یاناق صره سی (بو) به کلدی ، باقدیلر که ، یرنده یلیر اُسور ؛ چونکه بر آراتی کیزلیجه سسویشمیدی ، و چونکه یارینک کندیسی ایچون نه قدر اهمیتی بر کون اولدینی بیلوردی .

ایرتمی کون ، صبا حین ، (بو) قدملی اعضامک اوندی بیقی بر موطاغه کلیدله غش ، یکی بر کوکوم دوککله مشقولدی . بونکله او ، اوسته لغه ترفیع ایچون لازم کان امتحانی کیره جکدی . امتحان اولسنه مانع اوله مادیلر . بونکله برابر ، امتحانی قازانه بیله ، ینه شهرده کوکوچیلر جمعیتنده اوسته لاق عنوانی باقمیل ایفا ایدمه جکدی ، چونکه یوقارده ده سولندیکی وجهه ، اوسته لک عددی دوتدن فضا له اوله میوردی ، و وجود اوسته لک هیچ بریمی ، کندی حیاتلرینه کندیلری قصد ایتکله برابر ، دون کیجه دنبری اوله مش ، ویر آچامامشیدی . امتحان بر شیشه ، بر کاسه ، رده کوکوم دوککدن عبارتدی ؛ فقط ایکی اولکیلرک اعمالنده (بو) نک مهارتی مسلم اولدینی ایچون ، اوندن یالکز اوچنجی بی ایستدیلر .

(بو) اوجاق باشنده ، کوزل بر کوور آتشنک و کنده طور یور ، و اذابه بو طه سنی برته وی به بر حرارتده طوبیوردی . بالحقدن حاضر لامش اولدینی قالی صوئوق پاچاورایه صارمشدی ؛ بوزوق بر ترازیده قورشونله قالای طارتدی و بونلری بو طه به قویدی . قالایله قورشون همان آریدی و دوز بر سطح تشکیل ایتدی ؛ قالب مایع حالنده کی معدنله

دولدی ، و ورقاچ نایه ده کوکوم دوکولشدی دوزر تزکا هده بتیشمه یرلربی دوزهلندی ، و سونکر طاشیله معدنی کوش کی پارلاندی . کوکوم حاضر دی ، وطن ، طین اوتیوردی .

یوقاری به چیقار یلق و غونه سی معاینه اولتی ایچون او کنده دها ایکی ساعت واردی . دیکله نک اوزره براسکمله به وطوردی ، و اثرینی کوزدن کچیرمهک باشلادی . ایشده بریکیلک واردی ، اسکی صنعت یکی بروجهه ، تازه بر استقامت آلیوردی . خاطر لک ینشه بیلدیکی چوق اسکی زمانلر دنبری کوکوملر یوکسک و آغز لری پک داردی ، بو محذوری رشیدی ، چونکه ایچریسته آل کیرمدیکی ایچون ، پاچاورا صوئوق ممکن اولور ، و بر درلو بیقانه میوردی . بونک نتیجه سی ده پایمی شو اولیوردی که ، کوکوملر هیچ بر زمان داخل تیرانه میوردی . عصر لردنبری یالکز برشی اصلاح ایدلشدی ، اوده قورشون منع ایدلش ، آراتی قولایلمیوردی . فقط بوده بیوک بر محذور دوغورمشدی ، چونکه بویله لکله قابیلر دها زیاده بهاللاشمشیدی .

شیمدی (بو) مشله بی غایت بسیط بر طرزده حل ایتشدی . کوکومی داخل بیقابه بیلک ایچون شکانی ده کیشدیرمش ، و آغزینی ال کیره بیله جک قدر ، کنیش پائشیدی ؛ اوجوز چیقارمق ایچون ده قورشوز قاتشیدی . خالص قالا بدمش کی کوزهل سس و بریمی ایچون ده ، (صوئوق دوکوم) تعبیر ایدیلن یکی بر اصول قولانمشیدی ؛ بوده قالی صوئوق بر پاچاورایه صارمقدن عبارتدی ؛ بو صونله قورشون استعمالندن دوغایله جک محذور بر طرف ایدلش اولیوردی .

بناءً علیه (بو) ، اثرینک یاشیلر واسکی قالیلر طرفندن تقدیر ایدیله جکنی هیچ ده امید ایتمه مکله برابر ، کوستردیکی تجددله بحق مقنخردی .

وقت کانجه ، کلیدک ایچده بر آناختار دوندیکی ایشیتندی ، و قاپی آچیلدی . قدملی اعضا ایجری به کیردی . رفاقنده قدملی قافه واردی . بو ، نمونه بی شهرامانته طاشیه . جق وایش اوراده معاینه اولانه جقدی . قدملی اعضا هیچ ده نشته لی دکلدی ؛ هر حالده چهره سی ، کوتو رؤیالرک ، و قورقوچ سیکبر راحتسز لفلرینک ایزلربی ، بلکه ده دون کیجه کی اوبه و سز لک و سرخوش لک نأثر لربی طاشی میوردی . نمونه بر تویانده صاریلدی ، و شمدی ، اوکده قدملی اعضا ، آرقه ده قدملی قافه ،

« آدی نه ولورسه اولسون ، ایش اونده دکلر . هم بن دون کجه چوق بیرا ایجه دیکم ایچون کوزلم ششی بش کورمبور . اولک ایچون بو برکوکومدر . »

« واقعا غاگاک اولدجه کنیش ... قطایچیکی صولامق ایچون بویله براوطراغه احتیاجک اولدینی . ظن ایتمیوردم . »

بو آنه دکن سکوتی اختیار ایش اولان پهمل اوسته سوزه قاریشدی ، و : « کوکومک بوغازنی بو قدر کنیش یاغده اوغلانک بر فکری وار ، » دیدی .

شهر امینی : « نه فکری اوله بیلیرمش ، آکلیم ، باقام ! » دیدی ، والی قولاغنه کونوردی .

بوسه : « بوندهکی فکر شودرک ، کوکومک ایچنه ال سیغور » دیدی

« هاه شوکا باق ، حریف دیک صوبی الیه ایجه جک ! »

« خایر ، جانم ، ایچنه ال سیغارد . قولایچه یقانه بیلیر دیک ایستور . »

« صاچه ! صاچه ! شیمدی به قدر کوکوملری نصل چالقادیلرسه ، بوندن صوکراده اوله یایسینلر . هم بوندن صرفنظر ، قالایک ایچنه کوموشده قاریشیرمش ، باقسه آ ، نه قدر سرت وجلالی ... بوسه آتیلدی :

« خایر ، قورشون قاریشیردم . »

قدملی اعضا سوزه قاریشدی :

« قورشونمی ؟ ... یالان-ویلور ... قورشون

قاریشجه قالای بوزلاشیر وبال موی کی یومشار . »

« اوت اوله ... فقط صووق دوکوم یایلیرسه ،

ایشده کیشیر . »

قدملی اعضا : « صووق دوکوم ، صووق

دوکوم ، دیبه باغیردی ، آمان باری ماشه برقووا

صودوکوکده کندینه کلیم ! ... غمی عقلی اویناتدم ،

یوقسه پوهل اوسته می چیلدیردی ؟ قالای صووقکنده

دوکیله بیلیریمیش ؟ غالبا سن بونی کچرسته ، آلماناده

اوکره ندک . »

پوهل اوسته : « قالای صووقکن دوکوله جک ،

آنجق صووق قابله دوکوله جک » دیدی .

« سزک قابله یکرزکده ، یکیلکریکزکده شیطان

کورسون سورانی ! یالکنز شوراسی تعجیبه کید

بیورکه ، سن ، پوهل ، یاشلی باشلی ، اوصلوغتلی

و انک نهایتدهده ، بر صاقصاغان کبی ، (بو) قولتوق ده کنکلرینک اوزرنده خوبلایه خوبلایه شهرامانته دوغری یوله دوزولدیلر .

سوقاق چوجوقلری کوشه باشندن (بو) یه دیلیرنی چیقاردیلر ، (بو) اولره قولتوق ده کنکلی صاورمقله جواب ویردی ، بو تهید اوزرینه آلاچی قافله داغیلدی .

شهرامانته چیقنجه ، (بو) به بر اشارت ویردیلر ، اوداجینک یاننده قوریدورده بکلیه چکدی . شهرامینیه کوکوچیلر جمیتنک اوچ اوسته سی ، قدملی اعضایی قبول ایتدیلر ، قانی یایی آچیق اولدینی جهته ، (بو) سالونده جریان ایدن محاوره می ایشیده بیلوردی . شهرامینی سوزه شویله باشلادی :

« بو نه کپازه لک ! آچیق بر بوق ، کلورلر ،

اوسته امتحانی ویره جکن دیبه برده نمونه کتیربیورلر !

بویله ماسقارالقلره هر کسی تهجیز ایتک نه حدلرینه !

شونلره بر فسکه آتالده ، اوله وقلی وقتسز قوشوب

کله سینلر ! بر کره شوغونونه می کوردم باقام ! شیطان

کورسون سورانی ! شو پاچاوری قالدیرک ! »

مأمور توایندی قالدیردی . شیمدی بو سسه مک

اثری ماصه نک اوزرنده طور بیوردی .

« بونه هندیاندر الاله عشقنه ؟ حریف بزمله

اویونمی اوینایور ؟ »

شهرامینی هم سویله نیور ، هم ده محقرانه کولیوردی .

قدملی اعضا : « بکا اوله کلورکه ، دیدی ،

بو صو قانی اولقدن زیاده ، بستیون باشقه بر مقصده

خدمت ایدر بر قابدیر . انسان عادتایچنه قافاسنی

صوقاییه جک . »

شهرامینی : « داعیکز ایچنده عادتای براوطراق

بانیوسی یابه بیلیردم . » دیدی . پوهل اوسته دن

باشقه همیسی کولوشدیلر .

شهرامینی : « شوقالپازانی چاغیرک ؟ » دیدی .

بوسه ایچری به کیردی .

شهرامینی : « بنی دیکله ، دلیقانی دیدی ، سنک

یتنک بر راولمقی ؟ »

بوسه جواب ویردی : « اولمایاجق برشی

دکل یا ! قالایچیلر بلدیبه اعضا اولقدن صوکر ،

یاللاه ، یاللاه ! »

« سن بویله آغزیکه چویک اولدیفک قدر ،

بازمق اوچلرکده هنر صاچسه بدی ، قالایچی اولوردک .

بوقابک آدی نه اوله جق ؟ »

بر آدم اوله جقسك ، نصل اولورده بویه زه وزه كلرك
ال چابوقلرینه قاتیورسك؟ بوسه کی ده ، چوملکینی ده
آل کوتور ، اوه کیت ، و اوکا آدم غللی برایش
یاغینی اوکرمه . فقط بردها صالاقاری بورایه
کتیرمه .

قذملی اعضا بونلری سویلدی واجتماعه نهایت
وبردی .

په وهل اوسته بعضی اعتراضلر سردایتمک ایستدیه ده
. موفق اوله مدی . یکیلک ، محضا یکی ولزومسز
اولدیفندن دولایرد ایدلدی . بتون بوماجر اناسنده
سکوت ایتش اولان اوسته لردن بری ، نمونه ده هر
نه قدر بعض رجمانلر بولندینی انکار اولنه مازسه ده ،
قورشونه قالای قاتیامله مالک قیمتمندن دوشمش
اولدیفنی سویلدی و بولسکه مسئله بیتدی .

بوسه ، په وهل اوسته نك خدمتمنده
بونئیوردی . په وهل اوسته ، اونك ایچون بویه كلرك
برك وكرك شهر امانتی نزدنده لزومسز براتماسده
بولندینی جهتله جزا اوله رق ، امانت دائره سنك
آلتنده کی كمری بیراخانه ده بر ضیافت چككمكه محكوم
اولدی . فقط بوسه اوه کیده جکدی .

حد ذاتنده وقعه دن دولای بوسه نك محزون ولسی
ایجاب ایدردی . فقط مزاجی هیچ ده بوکا مساعد
دکادی ؛ ذاتا او بویه قالین قافالیره قارشى اپی بر
زماندنبری مجادله ده ایدی ، وامتحانه طالب اولدیفنی
وقت نتیجه دن بیوک برامید بکلمیوردی .

امانتك طیش قاپیسنه کلدیکی زمان ، سوراقده
بیوک برقالباق کوردی ، خلق اورتاغه یاییلان
حوادث اوزرینه ، یکی اوسته بی کورمک وسلاملاق
اوزره بورایه طویلاشمیشدی . قافه ، اوزرنده یکی
ربه اشارتی اولمئسزین ، انده کوکوم ، یالکز
باشنه قاپیدن چیقنجه ، خلق بوش یره بکله دیکه
فزدی . کیمی غوغوق ! دیدی ، کیمی ایصلقی
چالدى ، فقط (بو) آقیش طویلامه ذاتا آلیشفین
اولدینی ایچون کندینی شاشیرمادی ؛ کوکومی باشنه
قودى ، دیلنی چبقاردی ، کوزلرینی شاشی یاپدی .
وقالامغه دلدى ؛ حاق ایشك توخاف و کوانچ طرفنی
آلدى ، قهقهه بی باصدی . بوسه ، اطرافنده برآلای
باغاره بی اولدیفنی حالده کندینی ایلک بیراخانه به آندی .
ایجری به کیرنجه کوکومی برماصه به قودى ، صردیه
اوطوردی ، وبرا داغیتان قیزه :

« بورایه بیرا ! » دیبه باغیردی .

مه تا : « هله شوکا باق ، آمان بونه کوزل
کوکوم بویه ! » دیدی .

« ها شونی سیله يدك ! ... بونده کی کرامتی بر
بیرا فیزی آکلا سین ده ، او عقلا دومبه لکری ... »
« هیچ اولمازسه بونی چابوق ییقارسك . »

« بزده اویله دوشونديك يا ! ... »

« فقط مدهش سالی اولمی ! ... »

« نه کزر ! اسکیلرك ساده اوچده بری . »

« آمان آله عشقنه هپسنى بویه یاپسهك ! ... »

« بزده اویله ایستیوردق ؛ فقط نه چاره ! »

انسان ایستدیکی شیئی یاپماز . چونکه حمایتناهلر
تجارنك تدیسنه ، تعبیر دیکرله کوکوملرك رقیسنه
مساعده ایتزلر .

ایجری به برحال کیردی ، (بو) نك یانی باشنه
اوطوردی ، و :

« بو صاحی کوزل برکوکوم . دیدی ، بونی
نرده صاتیورلر ؟ »

(بو) حدتله : « جهنمك بوجاغنده ، » دیدی .

« اوقدر اوزقنده اولسه یدی ، فیثاتی ده اهون

اولسه یدی ، بزانه آلیردم . »

« آکلاشیلر شی دکل ، انسان قسمی نه قدر

اوقومش یازمش اولورسه ، اونسبتده حیمیل اولیور .

شو کوکومك نصل فوق العاده برشی اولدیفنی درت

اوسته دن یالکز بر تانه سنك آکلاسی اینانیلیر

شیلردنمدر ؟ »

جمال : « اوو ، دیدی ، آکلامغه کلنجه اونلر

پك اعلا آکلارلر ، حتی بونك ایچوندرکه قیمتتی انكار

ایدیورلر ، فقط ایشه بن سویلیورم : بو کوکوملری

کیم ساتارسه ، برحله ده زنکین اولور ! »

(بو) آقشامه قر اوراده قالدی ، مساعدن

صولدن کوکومی هرکس بکئیوردی . ساعت یکریمی

برده میخانه قاپانجه ، یاری سرخوش ، اوه کیتدی ،

سونج ایچنده ، و سوکیلی کوکومی قویننده باتاغه

یادتدی .

ایرته سی کون ، (بو) ، په وهل اوسته ایله

اوزون برحسب حالده بولندی . په وهل اوسته اوکا ،

آرتیردینی برایکی اوقه قالایله ، اسکی موطباقده کنددی

حسابنه کوکوم دوکمه مساعده ایتدی ، چونکه

په وهل اوسته غریب برآدامدی ، و طالع کندیسینی

انی یاشادتینی ایچون اوده باشقالرینی یاشاتنی سوردی .

اون درت کون (بو) بی شهرده کورهن اولدی.
وهر کس باشقه دیدی قودیلره دالینی ایچون
کوکوم مسئلهسی اونوتلشدی .

فقط بر صبح ، دها کون آغار برکن ، شهر
قیزلری برشی کوردیلر بازار برنک اورتاسنده ،
تامده شهراماننک قارشینده ، (بو) ، صاندیلرک
اوزرینه تحته اوزاتهرق ایکرهتی بر ماصه قورمله
مشغولدی .

ماصه حاضر اوانجه ، برررر کوکوملری چیقار
ردی ، تحته لورک اوزرینه صیرالادی . برده نه
کورسونلر! هپسی قانبرک شهراماننده کورسروبده
تصویبه اقتران ایتمه بن تونه سندنندی .

دها ساعت سکر بیق اولامشدی که ، (بو) ،
موجودک یارینی صامشیدی . ماصه نک اوستنده
باغداش قورمش ، کیفندن اوچور ، و: «کوکوم!
کوکوم! کیم آلیر کوکوم!» دیه حایقیر یوردی .
عین کلهلری یوزکره تکرار ایدنجه ایجاد ایتدیکی بر
مقاله بوئردن برده نقرات یاپدی .

ساعت اونی براز کیه ، کونش کوکده یوکسه
لوبده ، قاقه لر پایدوسه چیقنجه ، غروب غروب
(بو) نک ماصه سنک اطرافنی آلدیلر . ایچلردن بعض
چوب آنلامازلر ، اصناف نظامنامه سیله امیاز
حتوقنک تهلکه یه دوشه جکسه داثر اندیشه لی
مطالعهر سردینه قاقیشدی ؛ دیکرلری تصویبکارانه
باش اكدیلر ، ویاری خیزلی : « دایان ، بوسه ،»
دیدیلر .

تام بو ائالرده ، کوکومجیلر جمیئنک قدملی
اعضاسی صباح ساعتدن استفاده ایله شهر امانته بر
زیارت یاقی اوزره یوله چیقمشدی . آغیر آدیملره
یوقوشی چیقمش ، قارشیکی داغلرک منظره سنی سیر
ایدیور ، وباستوننه دایانه دایانه سوروکله نیوردی .
بازار یرینه چیقنجه ، دورالادی ، و آلننک تریبی
سیلیدی . نظرلری بازار یرینه بیریکمش اولان قالا با
لقی معاینه دن کپیردی ، فقط معتاد خارچنده یاخود
اندیشه نی موجب بر حال کورمندی . باستونی یره
قویوبده تام یوله دوام ایده جکی صرده ایدی که ،
قولاغنه غریب برس کادی ، اویله که ، اوزاقدن
بر خرورسک اوتمه سنه بکزیور ، فقط بر تورکی بی
آندیریوردی .

کوکوم! کوکوم! کیم آلیر کوکوم ؟ ...
بوغازی قدملی اعضانک پاچاسی قدر کنیش ! ...

آغزی شهر امیننک پورانی قدرسیوک ! ... کوکوم!
کوکوم ! ... هو هو ! ...

قدملی اعضا ، باستونی هواده ، بوسه نک
ماصه سنک اطرافنده کی خلق ایچرینه دالیدی ؛ قالا باقی
بالا ترم صیقیشدی صیقیشدی ، و قدملی اعضانک
یاغلی کورده سنی یاصدیره یه چوریدی ؛ خلق هوردا
سلی آراسنده ، قدملی اعضا ، صالاموره چیچنده
باقی کبی ، بوسه نک تزیینلری دیکله مکجه مجبور
اولدی ؛ بوسه یکی یکی نکته لر وایکنه لرله نقراتلری
تازمه لدی ، و قالا باقی یست ! یست ! یست ! دیه
آهنک طوتدی .

قدملی اعضا باغیرمه باشلادی :

« سنی کیدی کلخان یکی سنی ! سنی قانونلری
و قانون اساسی چیکنه که جرأت ایدیورسک ،
اویله یی بوسه :

« بن هیچ بر قانونی و هیچ بر قانون اساسی
چیکنه مدم » دیدی

« سن بوراده دکان آجشک ، خاش ! »

« بو دکان دکدر »

« یکی آما ، بو بر ماصه در »

« خایر ، بو ماصه دکدر ، بوئر عادی تحته در ،

هم بوندن صرف نظر ، اصناف نظامنامه سنده نچره

آجیامایه جی دیه بازار حالبوکه بوراده نچره یوقدر .

اصل نچره یوقارده ، کوکده در ، نه چاره که ، قدملی

اعضاده او نچرینی کورده جک کوز یوقدر . »

« سن کوکوم صانیورسک ، ابلیس ییلان ! »

« خلق ساتون آیرسه ، بن یابارم ، یوناق ! »

« صوکراده تورکو دیه اوکا بوکا سوکیورسک .

چاقین ! »

« بن کیمسه سوکبورم ، یالکز قدملی اعضانک

پاچالرنک دستانی اوقویورم ! »

« خایر ، سن بیس شیلر اوقویورسک ، ملمون !

شهرامینی ، بوریه ... ضابطه مأمورنری بورایه ! ... »

بونک اوزرینه شهرامینی نچرده کوروندی ،

ودوستنک صیقیشیق وضعیتی کوردی . اودانک

ایچرینه برانشارت ویردی ، بونک اوزرینه شهر

ترمته جیسی نچرده کوروندی . ترامته قیصه

بر (دقت !) اشارتی ووردی .

بوسه قاقه لره : « شیه دی اوککه کز ، بندن

آیرلازسکز ! » دیدی . فقط ترامته کومبوردمکه

باشلادی ، و قالا بالی صانکه بر قورقو قیلانی . کثافت

آجیلده آجیلدی ، ونهایت بر بخار کبی بوسبتون داغیلدی .

« یاعدن آیریلایک ! » دییه باغیردی بوسسه ، « ساعت بوساعتدر ! » فقط اونلر اوندن آیریلایلر ، وقاچدیلر ، بوقاچیش جالت آوردی . بوسسه قیزدی ، برندن صیجاردی ، ماصیه کجی ، وحایقیراحایقیرا : « خائللر ، قابورلر ، دیدی ، بر صیغیر طولومنک اوکندنی قاچبورسکز ؟ هانی او اسقامیل اونلر کبی یایدیغیز کیجه ، آنجه برابر قانجه برابر دییه بتون اولیلر وشیطانلر اوزرینه عین ایتشدیکز . شیمدی بونی اونوتدیکز می ؟ سزی قاچاقلر سزی ، بکا بویه آرقه کزی کوستره جککزه ، براقکده زلریکزه باقیم ، یوقه شو المده کی صوبایی کنه صوقارسکز ! » فقط شهرامینی و ضابطه ، امورلربی کورر کورمن هبسی طابانی قالدیردی .

آرتق (بو) نک سسی کیلمشدی ؛ بر مقاومت کوستره مکسزین کندی توقیف ایتدیردی و اونی شهر حبسخانه سنه کوتوردیلر ، هنوز صانیلمايان کوکوملربی ده مصادره ایتدیلر .

مدخلدن ایچری به کیره جکی صیره ده ینه نشسته سی جوشدی وکری به دونه رک قذملی اعضایه :

« ومارمکه ، دیدی ، کوکومیلر جبعی - که زه ناتی حمایه سنده یاشاعقله مفتخر در . زه ناتدن اولانلری ده حمایه ایدر . اولنک ایچون بالناسبه ذکر ایدر مکه ، بن صیغیر قیلندن دوشه کده یاتنی قوری طاشه ترجیع ایدرم ، برده تازه ات یاوانا ککدن دها لذتایدر ؛ بیرانک ایسنه هیچ دایانامام ؛ صوکراده ، اومارمکه ، بپوک حامیلرم البته اودای ایصیتدیرمنی و تیرلشکی اونوتامیشلردر . »

بونک اوزرینه حبسخانه به سه کدی ، جسارتی مکمل ، فقط امیدی آزدی .

آلتی کون (بو) حبسده قالدی . کیمسه نک اونی اوراده زیارت ایتسنه مساعده ایتدیلر ، یالکز قاپیدن قونوشه بیلورلردی ؛ بوده اونی آیرینجه قیزدیر یوردی ، چوانکه صوکنده ایش یابر نصیحت ، یابر تنیه ، یاخود برتخدیرله پیتوردی :

« جام بویه شیلرک نه فائده سی وارکه ؟ - کو . روئیدن نه چیقار ؟ - صانکه نه قازاندک ؟ - بو یایدیغک دوغرومی یا ؟ »

فقط اک فناسی آناسنک حالیدی . آناسی

شهرک جنوب جهتنده کی تپه لرده برقلبه ده اوطورر ، وراينک بیلردی . اختیارلقدن چوق ضعیف دو . شمش ، و صاغیردی . بوسبيله اوغلنک محبوسلفنک سببنی مهم بر صورتده آکلامشدی . اونی ده حبسخانه به صوقادیلر ، یالکز قاپیدن قونوشماسنه مساعده ویردیلرکه ، بوسورتله وقعه بسبتون تحریفه و غمرادی . اختیار قاپیدن :

« سن نه لر ایشله دک بختسز چوجق ؟ » دییه باغیردی .

(بو) :

« کوکوم دوکدم ، » دییه جواب ویردی . « سنی جینلری چارپدی یوقه ؟ ... اینانیرم ، اینانیرم . فقط سکا بن نه یایدیغکی صوریورم . » بوسفر (بو) :

« کوکوم » دییه باغیردی ، و او قدر حیرلی که ، عادتاً قاپی یارچه لامق ایستور کیددی .

« اوت ، اوت ، بن ذاتا ایشک بویه یته جکنی بیلیردم . اوده ایکن سن اطاعتسزک ایتدکجه ، بونی بن داتما دیزدم . فقط زمانه قیزلری ده چیاغین شیلر ! سنک کبی صورتسز برمنده بوری ! توه ! » (بو) آناسنک سوزلربی آکلامامادی و صوصدی .

اختیار دوام ایدیوردی :

« یا ، دیمک آدی کل اویله می ؟ قارا آندره ايله قاچان آشفته نک آدی کادی . »

« نه آندره سی ، آنا ، سن نه لر صاچه لیورسک ؟ » « سن اختیار آنا که بویه می سوزسویلیورسک اوغل ؟ اوتانوب عارلانمیورمیسک ؟ می کیدی زمانه می ، بویه بر چوجق ! بویه بر چوجق ! »

(بوسسه) نک ادرا کی آرتق بسبتون دومانلاشمشدی ، محاوره بی کسمک ایچون باشنی سامان چووالنک ایچنه صوقدی .

وقنا که اونی حبسخانه دن قویور دیلر ، آرتق به وول اوسته نک یانته دونه دی ، بالعکس شهرده میخانه میخانه دولاشدی ، و صبا حلدن آقشاملره قدر اورالرده قاهره ، کوکوم صایشندن طولانعه یارلری ایچکی به ویردی . اونی ده لیکه طیقارلرکن ، بو یارلری الندن آلامشلردی . . . بو نه قادر اونوتقانقدی ! . . .

اصناف برلکندن اونی چیقاردیلر ، و کندی حسابنه تستی اعمالندن منع ایتدیلر ؛ باشقه برزه نات ده لندن کلیوردی . شیمدی به قدر بتون وارانخی وقف

ایندیکی اجتماعی حیات ما کنه سنک چرخندن و آرتق
دوشمشدی و اکر باشقه احوال و تصادفلر ظهور
ایدوبده ، اونک باشقه برطرزده فایدالی بر عنصر
اولسنه یاردیم ایتمهش اولسه یددی ، بستیون ایشمز
قاله جق و ناخوشنودلر زمره سنه قاتیله جقدی .
کوکوچمکک صنعتکک دیکنلی ساحه سنه یکی بریول
آجق ایچون (بوسه) نک یاپدینی فوق العاده تشبیک عقامته
اوغرادینی کونک صیاحی ، آلمان تجارتلرندن (لویه
ک) لی آفوت استوقه و ولده کی یازیخانه سنه کیردی
و شربکتک ماصه سی اوزرینه بوسه نک ایجادی اولان
کوکوملردن بردانه سی قوبدی .

« ژوزه ف ! هله شو کوکومه باق ! »

ژوزه ف آکلایچی کوزیله کوکومه باقدی .

« یکی ، آفوت ، نه اوله جق ؟ »

« بو کوکوم ایچون بکا نه و بررسک ؟ »

ژوزه ف کاغذینه برشیلر یازیوردی ، جواب

ویردی :

« ایکی ثوره ! »

« بکای ایکی ثوره ؟ »

« ها ، سکای ؟ ... سکا بر بوچوقدن فضله ویرم »

« دیک بر بوچوق ثوره و بریورسک ؟ »

ژوزه ف کاغذه برشیلر یازدی ، و سوکرا جواب

ویردی :

« بو خصوصی برایشی ، یوقسه اورتاق ایشی ؟ »

« خصوصی ! »

« یکی ، اوله ایسه ، بر بوچوق ویرم ! »

بازاراق بیتنجه آفوت شهره (بو) بی آرامغه

کیتدی . حالبوکه (بو) حبسه ایدی اونک ایچون

اونی بوله مدی . بونک اوزرینه آفوت کوکومنی

آلدی ، ولویه که حرکت ایتمک اوزره ریغیمده

ایسلم اوستنده دوران برتجار کمیسنه کیتدی کیده

آلمان تجارتلرندن برینه نمونه کوره بیک کوکوم

سیارش ایتدی . کوکوملرک چابوق کونده ریللی

ایجاب ایتدیکنی سوبلیدی . و قالایک ایچنه ر آز

فضله جه قورشون قاریشدیریللی غلاوه ایتدی .

کمی حرکت ایتدی . و بر آی عودت ایتمدی .

بتون بونر اسوه چ قرالی فریستوفک زماننده

وقوعه کلمشدی . اوکا باویرالی فریستوف دیرلردی .

چونکه او بر آلمانندی ، واسوه چ نختنه اسوه چیلرک

بربرلرینه قارشلی سله دباری حسد بوزندن کلمشدی .

چونکه لیلکی کندیلرینه قرال انتخاب ایدن قوربغه لرکی-

اسوه چیلرده کندی ایچلرندن برینه تحمل ایدمه مدکاری
ایچون ، قرال دییه باشلرینه بر اجنبی
اوطورتمشلردی . طیبی بو قرال یکی مملکتته قارشلی
بتون وطن دویغولرندن محرومدی ، و اونی برقرال
بانجه سی عدایتدی ، اراضی صاحبلینه مایتم معاملاتی
یابدی ، و ملی املاکی اصل کندی وطنداشلی
آلمانره تودیع ایتدی . فقط آوادن چوق کیمه دن
آلمانلر هرخصوصده ، و بالخاصه مملکتک سریت
تجارتنده مهم امتیازلره نائل اولدیلر . بو امتیازلر ،
وقتیه اسوه چیلره بهالی به مال اولان امتیازلری اخلال
ایتمک ایجاب ایدیوردی ، اوله که ، بک قصه برزمان
ایچنده بتون تجارت و آلیش ویریش آلمانلرک اته
کچدی . اجنبیلرک ظلم و تصدیقنه قارشلی زواللی
اسوه چیلرک نصل ثباتله کوکس کردکلرینی هم حیرت ،
هم ده انشراحله کورده ینه بو آلمانلر ، برلیره ،
کندی ایشلرینی باشارمقدن عاجز ، یئسنر ، آحق
باربارلر دییه معامله ایتدیلر ، و بک قصه بر زمانده
بو اجنبیلرک بورنی اوقدر شیشدی که ، کندیلرینی
مملکتک ولی نعمتی ، و سبب حیاتی عد ایتدیلر ،
و زواللی مملکتته بذل ایتکلری ایتکلری خاطرلا تفتدن
بر آن خالی قالدیلر ، و اکثر باده یوکک سله
شکرانه سی و مننی طلب ایتدیلر .

ایشته بو صبرلرده (بو) بر صیاح شهرده

دولاشیوردی . پاراسی یئمشدی ، و آرتق اسکیمی

کبی شن دکادی . بویه بورنسک دوغروسنه

کیدرکن ، بولی آلمان تجارتلرک یازیخانه سنه چاندی .

ایچریده چوق کوروانی واردی . دهمیر چوبوقلر

طافردیور ، زنجیرلر شاقیردیور ، کوپکلر حاولایور ،

و حاللر باغریشیوردی ؛ فقط باطیرتیلرک آراستندن ،

کندیسی صوک درجه ده حیرته لقا ایدن ، و اوکا

قولاقربی قاپارتدیران بر تورکی ایشیتدی :

« کوکوم ! کوکوم ! کیم ایتر کوکوم ؟ »

بوسه قولاقربی بر نورلوانانه مدی ، و سه کورک .

بردکانک اوکنه اوشوشمش بر انسان قالایاتک

آراسته قاتیلدی . برده نه کورسون ؟ آختاب

بردکاندن دیشاری به برصریق اوزادیلش ، و صیرفک

اوزرینه ، نامده کندی موده لنده ، بارل یازلی

اش دانه قالای کوکوم آسیامش . (بو) دکاتک

ترکانه بولنجه به قدر صوقولدی . اورابه وارنجه

دوردی ، دیرسکلرندن برینه دایاندی ، و کوری که

دکان طیقلم طیقلم دولو ایدی ، و بر آلمان بولری

نازه نازه صاتیوردی .

(بو) نك دقلى باقىشندن جانى صيقلان آلان :

« اويله آلىق آلىق نه باقىورسك ؟ » ديه سوردى .

(بو) :

« سكا » جوانى ويردى .

« كوكومى ساتون آله جقك ؟ »

« خاير ! »

« اويله ايسه ، هايدى يولكه ! »

(بو) اوكله يه قدر اوراده قالدى و آلمانى ترصد

ايتدى .

دميرطاشيان برجال (بو) يه سوردى !

« نه بكليورسك ؟ »

(بو) جواب ويردى :

« برترامته جى ! »

هيچ برترامته جى كلدى . بونكه برابر ،

شهر امانتده اپى كوروانى اولدى . كوكو مجملر

جميترك قدملى اعضاسى حدتشدن كوپوره رك شهر

امينك ياشنه چيقدى ، و جميتك حقوق و امتيازاتنه

واقع اولان فضولى تجاوزه قارشى قونولق اوزره بر

ترامته جى چيقاريلسي رجا ايتدى . شهر اميني ده

اوفكسندن كوپوردى ، فقط آلمانلر ك قرال طرفندن

مصدق تجارى امتيازلىر بولندينى جهته ، بوشله ده

برشى باياميه جغنى بيان ايتدى ؛ اولك فكرنجيه

صوصق و هيچ بر خوشنود سراق علامتى كوسترمك

داهاخيرلى ايدى ؛ عكسى تقديرده آلمانلر ك ككته

ياغ سورولش اولوردى .

آفشام اولوب ده دكان قاپانجه ، (بو) شهر ك

جنوب جهنده كى داغده اقامت ايدن آناسنك

دامنه كيتدى ، و كوروب ايشيتديكى شيلرى

درين درين دوشونمكه باشلادى . كيجه

اويقويه دالاجنى ائشاده :

« واي جاننه ، ديدى ، نه قدرده نه كوكومله

بكترييوردى ! »

(بوسه) كيجه لرى دامده بارينجه و برازده

بييه جكه مقابل ، اختيار آناسنك اينكى كوتكى

اوسته آتش ، و ايشك زحمتنى خفيفله تك ايجون ده ،

اينكى بر طاشه باغلامق اصوانى كشف ايتشدى .

فقط بوراسى اولدنجه چيلاق برداغ يابلاسى اولدينى

ايجون ، حوانك بويله معين بر طاشه بغلى قابلى

اوتلافن آدام عقلى استفاده ايتسنه مانع اوليور ،

وصيغير تاجلق فنبله تاليف قبول ايتمه بن بو طر زحر ك

اختيار آنانك اعتراضى دعوت ايدتيوردى . بو

صورتله آناناربه آغير لاشيوردى .

فقط بوسباح - بو بر كوزل سوك بهار صبا حيدى -

حيوان كيفلى كيفلى وطيقا باصا اوتلامش ، و عجله

بوندقلىر ينى تكرار چيكنه مك اوزره بوسونلر ك اوزريشه

يان ياتمش ، تديل تديل كا و يش كتيرييوردى . (بوسه)

بو كوزل فرصتى غنيمت بيلدى ، كوشه قارشى ، اوده

اوزاندى ، و كندى كندينه مراقبه يه دالدى . او كجه

شونى دوشوندى كه ، اكر اينكلر ك ياتدقلىرى يرده

اوتلامه لرى ممكن اولسه يدى ، قابورلر دنيا ده نه قدر

مسهود و له جقلردى ؛ اكر بوممكن اولسه يدى ، صيغيرلر

ياتدقلىرى يرده كى اونى بديرنجيه سورونه - سورونه . پك

اعلايرلر ينى ده كيمشديره بيليرلر ، و تكرار آياغه قاقوب

و بونلر ينى اوزاقوب يورومكه مجبور اولمالز لردى ؛

صوكر ا بونلر ك دائى صورتده قان بيلر يته هجوم

ايتش بر وضه ينده باش آشاغى اوتلامغه نصل تحمل

ايدى بيلدكلر ينى دوشوندى . و اينكل طرز حياتنده

اصلاحات ياغنى تأمل ايتدى . صوكر ا آلهك ايشلريته

حيرت ايتدى . نصل اوليوردى ده ، كنديسى -

قابور - كوكوملر ينى صاته مدينى حالده ، آله شو

آلمانره كوكوملر ينى صاتدير ييوردى . صوكر ا نظرلرلى

آشاغيده ، ليانه و ريختيمه اوزاندى . ليان و ريخيم

آلمان تجار كيلريله و بونلر ك باير اقلريله دولو ايدى .

چوغى لوبه كندى . بويله كندى وطنك لياننده

ساده آلمان باير اقلر ينك اوچوشديغنى كورنجيه عقله

برشى كلدى : عجب ا كندى ايجاد ايتديكى كوكومك

شكافى آلمانر چالشلر يدى ؛ بو قفى سؤاله ينه كندى

فلبندن براوت جوابى كلدى . بونه بيوك حقسزلقدى .

بوو حقسزلق نه قدر آجى ايدى !... بو آجى فقط

باشقه بر ملا - طه ايله براز خيفله شدى : چونكه

محترم كوكو مجملر جمعيتى ده بوندن متضرردى .

بولارى صيمصقى صاغ انه دولامش ، و راحتجه

بر طاشه ياسلانمق صيرت اوستى ياتشدى . اينك

اوقدر مطرد بر كا و يش كتيرييور ، كوش اوقدر

صبحاق و ورييور ، طاش تصادفاً بر كتنلى بر بوسون

طبقه سيله اويله بومشاق ، و (بوسه) دون بتون

كون آلمان دكانك او كنده آياقه دورمقدن اوقدر

يورغوندى كه ، طاتلى بر اويقويه دالمقندن كندينى

منع ايدمدي . و كوزل بر رؤبا كوردى : بر اينك

بومشاق بر باقه ياتور ، كتن چارشافلر ك آراسنده

قيرمضى بونجه ييور ، و يوزده بش نسيبتنده

قورشوندن دو كولمش بر كوكومدن رهن شرابى

ايجوردى ؛ بو ائشاده بر بيلان كلدى ، و دش

یاسدیغنیك اوزرینه چوره کلندی ، فقط (بوسسه)
ییلانی طوتمق ایسته نیجه ، ییلان بارماقلىرىنىك آراسندن
قایدی ، برآلمان بایراغنه ساریلدی ، وقایب اولدی ،
و بو ائشاده دردنجی قاتدن بر چاماشیر بوغچه سی
آتمش کبی برسس چیقدی ، عین زمانده صیرقی
دوکار کبی اولدی ، و (بوسسه) او یاندی .
« اینک نره ده ؟ »

بویله باشی اوجنده ، وقتوق ده کنکی هواده
باغیران اختیار آناسیدی .
(بوسسه) : « اوراده یاتیور » دیدی ،
بولاری چکمه ک ایستدی ، فقط یولار چوزولمشدی .
اختیار : « اینک نره ده یاتیور ؟ » دییه تکرار
باغیردی .

اوت ، نره ده یادیغنی شیمیری آرتق (بوسسه)
بیلیوردی ... بو بر فلا کتدی ، چونکه اولدیغی
یردن او چ قولا ج اوتنه ده بر اوچوروم واردی ،
و اینک بو اوچورومده یاتیوردی . الیرینک و آیاقلرینک
اوستنده سورونه سورونه اوچورومک کنارینه قدر
کیتدی و آشاغی به باقدی .

اختیار : « اوراده می ؟ » دییه فیصله دادی .
(بوسسه) : « اوراده » جوابی ویردی .
« پکی ، شیمیدی ؟ »

« اوممام که ، دیری اولسون ! حالنه باقیلیرسه ،
غالبا چاتلامش ! »

بو بیوک بر مصیبتدی ، و بوندن فقیر داملرینه
بیوک بر ماتم چوکدی . بابایی اولدیکی زمانده
بویله اولمشدی . قصابده آلمق ایسته مدی ، چونکه
حیوان چوق زده نده نده نده . اختیار اوچ کون
آغلادی ، صاچنی ، باشنی بولدی . سوکرا کوز
یاشلرینی قورولادی ، یاسدیرمه ، صوجوق و صالامورا
یاپدی . آرتق هر کون ساده اتیمکه مجبور اولدیله .
تماماً یوقسولدیله . بویله کونلرله یالکیز قوروا تیمک
تحمل اولنور شی دکلدی . اولجه بونی سوبلرله ،
ایناغایه جملردی . آرا صره اختیار دردینی بوشالتمق
ایچون قاتقار ، وقامچی ایله (بوسسه) بی دووهردی ؛
او بودایاقره صبر ایدزو صوصاردی ، چونکه بویله ایله
اختیارک را حلالشه جفنی دوشونوردی .

برکون آرتق ات بیتمش ، سودده قالمشدی ،
(بوسسه) ایله آناسی دیشارده دمک اوکنده
اوطور بیورلر ، و آشاغیده ، اوواده کی کورولتیلی
شهره باقیورلردی . چوق مایوس و محزوندیله . او

ائشاده بر آدمک یوقوشی طبرماهرق کلدیکنی کوردیلر .
بو قیافتی یرنده ، عقلی باشنده و قیرمیزی صاقلالی
تجاردن برآمدی . (بوسسه) بی کوروغجه سوزدی :
« سنی کوردیکمه نه قدر ممنون اولم ، قالفه ! »
دیدی ، بتون داغاری دولاشدم ، آرایه آرایه
جانم چیقدی ! های آله ، باجاقرم طوتولمش ! شیمیدی
بی دیکله ، بوسسه ! سکا برایش بولم . بوسنک
آنا کی ؟ ... پک اعلا ، اوده دیکله سین ! »

(بوسسه) مسافره اوطورماسی رجا ایتدی ،
و اونی سوزمکه باشلادی .

« شیمیدی دیکله ، نیم آدم تجار آفوتدر ،
کوکوم تجارتیه مشغولم ، کوکوملری ده آلمانیه
لویه ک شهرندن کتیرتیریم . »

« یا ، اورادنی کتیرتیرسکز ؟ »

اوت ، بن اورادن صاتین آلیرم ! فقط کوکوملر
بکا بهالی به مال اولیور ! شیمیدی سوبله باقیم ، سن
بکا بو کوکوملری بوراده قاچه یاپارسک ؟ »

« هله ، هله ! اساساً نیم کوکوم یاپاجقمی سکا
کیم خبر ویردی که ؟ »
« بن ویردم ! »

بونی سوبله بن آناسیدی . سسی بکی کومولش
بر اولونک هزارندن چیقان برابکیلیتی به بکزیوردی .
« کوردکی ؟ شیمیدی سوبله کوکوم باشنه نه
ایسترسک ؟ »

« بر بوچوق توره . »

« های آله های ، فوزوم بن بویشانه کوکوملری
لویه کدن کتیرتیورم . »

« داهای اوچوزه چیمماز . »

« او حالده قالا به راز فضلجه قورشون قاتارسک !
« بکباقی تجار ، سن شوا اوچوروی کوریورمیسک ؟ »
« اوت ، نه اوله جق ؟ »

« بزم بر اینکمز واردی ، بلیر کولیر
اوچورومک دینه یووارلاندی ! بورادن اوراسی بیش
قولاچدر . »

اگر سوزمه اینانیرسه ک ، سکا خبر ویریم که ،
اورایه رانشکدر . باشقه برده اوکوز یووارلانه ییلیر .
بوراده (بوسسه) نک آناسی سوزه قاریشدی
و : « بوسسه ، بوسسه ، دیدی ، اختیار آنا کی
دوشونتیورمیسک ؟ »

ذاتاً بن دده باشقه نه یاییورمکه ! ... بن ایستتیورمکه .
آنا ، اوغلاک نه قدر فقیرده اولسه ، یته ناموسی محافظه
ایستین . »

ناموس ! حېم ! زنکين اولورسهك، ناموسك ده
برنده اولور !
«نه چيرکين سوز !»
يتشمش بر آدامك آناسنى اوله سى به چاليدير.
ماسى داهه چيرکيندر .
«بنى دېنگه تجار ، سن اجنبى مالى کوکوم
صاته بيليرسك ، بوكا مساعده واردر ، فقط بوملاکتده
کوکوم ياپامازسك .»
ذاتاً بن ياباحق دکلم . شايد ياپديرسم بيله ،
بونلر يرنى مالى دکلدلر !
«هله شونك سويلدېکنه باق ! بکا اسو چده
اجنبى مالى کوکوم ياپدير اچق . پكى ، سن بکاشوراسنى
سويله . نه دن بوايش ايچون بکاهراجمت ايدييورسك ؟»
«نه دنمى ؟ خوشمه کيدييورسك ده اوندن ،
قافه !»
«پكى اما ، نم ترکاهم بوق ، اوله مازده !»
«نمده بوق ؟ فقط نم بر دوستم وار . او
بزه شهر سورلرنده کرا ايله برير وبره جک .»
«اوبله ايسه ، بوكيجه شوايشك اوسته بر
اويويام باقم .»
«ابى دوشون ! يارين بکترم . ريختيمده تجار
(آفوت وشريکى ژوزف) ! سن سانه تجار
آفوت ديه سور ، ژوزفنى سورما ! هابدى قال
صاغليجته !»
بازاراق يتدى ، فقط بونکله براکده بوسسه نك
جنوب داغلرندهكى آسوده حيانى ده يىسدى .
چونکه آناسى بر تورلو پيشنى براقادى ، اوکاليدن ،
پوره کدن ، ناموسدن بحث ايتدى . فقط ناموس
بجته دوقوتجه غلبه يى بوسسه چالدى ، چونکه ذاتاً
اونک ده بوايشدن قاچيماسى ، ناموسنى قورومق
ايچوندى . فقط اختيار سوزنده اصرار ايتدى ،
وناموس زنکينلر ايچوندر ديدى ؛ فقيرلر ايلک
وظيفه لرې ياپمغه وياشامغه مجبوردرلر ، انسان زنکين
اولورسه ، ناموسلى ده اولور ؛ ناموسلى اولورسه ،
اعتبارلى ده اولور .
ايشك عابقي شو اولدى که ، (بوسسه) سه که
سه که آشاغنده ريختيمده آفوت وشريکى ژوزف
تجارخانه سته کيتدى . اوى اوله يازماده دن آرقه
مردودمله بر مغازيه ، سوکراده بر مخزنه کوتورديلر .
بوراده کوکوم دوکک ايچون نام ترتيب بر ترکاه
واردى ، برده کنديسته يارديجى اولق اوزره بر
قافه بولييوردي .

ايشته بوسسه بورده ايشه کيريشدى و آدى
اوستنده لوبهك کوکوملرې اعماله باشلادى . ياپدينى
کوکوملر بازارده پک کوزل سوروليوردى .
يکى قافه نك آدى فلاوس ايدى ، وحال وطورى
اعتماد بخش اولمقدن زياده جاذبى . پک اوکره نه
هوسايسيدى ، زه نانک بوتون ايجه وکيزلى نقطه لرې
قاورامغه . بوتون سرلرې آکلامغه چاليشيوردى ؛
اک اوفاق ، اک خرده جهتلره سراق ودف ايدييور ،
وعينى شيشى بر چوق کره سورييوردي .
کونک برنده فلاوس ورتادن غائب اولدى . تجار
آفوته سورديلر ، سويليمدى ، نروده اولديغنى
بيلميوردیده . عين زمانده (آفوت و ژوزف) نيرماسنک
شريکاري آراسنده کوچوک بر اختلاف چيقدى .
ژوزف آرتق آفوتک کوکوملرېنه پاره ورمک
ايسته ميوردى ، چونکه بهالى بولييوردي ؛ کوکوم
باشنده بر نوزده دن فضله ورمک ايسته ميوردى ،
آفوت بر بوجوق ايسته مکده اصرار ايتدى . بونک
اوزرېنه ژوزف مقاوله يى فسخ ايتدى ، و آرتق
آفوتدن کوکوم آلمدى . تجارخانه نك مؤسسى
يالکيز ژوزف اولدينى وامتيار اونک نامه آلمدينى
جهتله آفوت بوبله برحقدن محرومدى ، فقط بوكا
رغمأ او بنه مماشات ايتک ايسته مدي . سکز کون
موکرا ، يعنى اسكى مال نوکهنر نوکهنر ، ژوزف
يکى بر مغازه آچدى ، و لوبهك کوکوملرې صاتفه
باشلادى ؛ شيمدى بر کوکومى مشتري به بر بچق
نورده صاتا بولييوردي .
آفوت : « سنى قورناز ، سنى شيطان »
ديدى ، « بوايشه بن فلاوسك بارماقلايرنك ايزيى
کورييورم ؛ ديمک لموئى قابانه قيديرک ، اوبله مى ؟ »
ژوزف : « اوت ، قيديردم » جوابى
ويردى
بوسسه تکرار ايشمز قلمشدى .
بوسسه لرده محترم کوکوملر جمعيتى علمېنه
شکاياتلر بوسسه باشلادى . برچوق آيزواردى که ،
هنوز برتک کوکوم صاتيلاماشدى . صنعت تدنیده
ايدى ؛ قافه لره اذن ورمکه مجبور اولديلر ؛ ترکاهلر ده
بخوشنوسزلق حکم سورييوردي . و بتون بونلرک
ساي شو ايدى که ، خلق جمعيتک عمال ايتديرديکى
بهالى وفا کوکوملرې صاتون آلاچمغه ، ترجيحاً
هم اوجوز ، هم ده ابى اولان آلمان مالى آلييوردي .
قلملى اعضايله اوسته لر خلقک ذوقسز لکندن

وقتیه طمعك، حسك، غرورك و وطنپرورلك
يا پاماديني شيشي، شيمدي حسد ياشيدي .
جميتك بوني متعاقب انقاد ايدن آيلاق اجتماعنده
قدملي اعضا بر نطق ايراد ايتدي - كچه بوكاتلق
ايدن اوراق و وثائق اخلافه ترك ايدله مشده ،
بوراده بونارك محتوياتي تذكار ايتك فائده دن خالي
دكادر -

« بوكون بصریت - افسوس ، کیم بیلیر قانچنی
دفعه اولق اوزره - الیم بر صحنه یه شاهد اولمدرکه ،
اوده عصرلرک امتحان و تجربه سندن کچمش بر
مؤسسه نك ، تجدد حرصی و شارلاتانلق اوکنده
ترك موقم ایتسیدر . بوندن بویله ایچی ریفانامایان
قالای کوكوم اعمال ايتك مأذونیتك كرك نغمندن
و كرك برلكدن رفع ايدلمش اولدیغنی بوكون سزله
تبلیغ ایدرکن ، وطنك محرابنه بونوك بر قربان و برمش
اولدیغنی درین برسوزشله افاده ايتك ایسترم (واقعا و
بویله سویله مه مشدی ، فقط سوزلرینك معناسی بوایدی .)
بو غیر متساوی مبارزه ده سلاحلیمی بیوک بر آله
فقط مزارتسز ترك ایدیورم ، و بونی یایارکن قلبی
بر تسلیت دویورمکه ، استقبال ، تجدد نامی آلتنده
یتون مملکتی باسان ، اجتماعی صنوفی بوغان ، ملك
اك نجیب قوتلرینی ، اك تمیز سمیلرینی ، و اك ایی
امیدلرینی قیران بو تخریبکارسیله قارشیم کوستردیکم
ثبات و مقاومتی البته تقدیر ایله یاد ایدم جکدر ،
نطقه نریت و بر مژدن اول ، بیوک بر امید ایله
شونی ده افاده ايتك ایسترمکه ، آتی بر یاشیلرک
و تجربه یلرک نه در حه حقلی اولدیغنی ثبات ایدم جکدر ؛
چونکه بزر نه قدر تبدیل و تخریف ایدرسه كه ایدم .
آتارل سوزی ابدیاً باقی و پایداردر : « قدیم قدی
اوزره ترك اولنور . »

قدملي اعضاك زمين وزمانه اوينون دوشن بو
فوق العاده و مستحضر نطقه نه هول اوسته ر قاچ
جمله ایله مقابله ده بولتی لزومنی حس ایتدی :
« ك حاربر امید اوله رق شونی غمی ایدمدرکه .
عصرلرک آغیر یوکی آلتنده ازیلمش کهنه تشکلرک
بك قولای چور و یوب قوقغه مستعد اولدیغنی بصیرت
دائما کور و ب تقدیر اینسین . بو دنیا ده اسکین
و فنانلاشان هرشی ، موقعنی و حیات حقنی داها اییلره
ترك ايتك محبوردر ، چونکه بونارك بر وصی و بر
رجانی واردرکه ، اوده (یکی) اولمایدیر . بر کره
لانه لره باقیکنز ، بر پیل کچمندن اصل چور و رلر .

شکایتیه باشلادیلر ؛ سربست تجارتیه لعنت او قودیلر ،
وقراله قدر چیه رق ، خارجدن کان مالدن فضله کومر وک
آتمسینی رجا ایتدیلر ؛ بوسورتله آلمان کوكوملرینک
فبثاتی آرتاجق ، و خلق بونلری آله میه جقدی . فقط
قرال ساده جه : سزده آلمانلرکی اوجوز وایی
کوکوم یایک ، او وقت اهالی سزدن آلیر ، جوابی
ویردی .

بونك اوزرینه یکی بر فریاد قوپدی . استوفهولمک
عصرلق تجربه لردن کچمش کوكوملر جمییتی زمانك
کیفنه اویق ایچون کندی عنعنه لرینی ترك ایدم جکدی !
خاییر ، اسکی ایش طرزینی ده کیشدیر مکدنسه ،
ناموسی آری اوله رق اولمک اولایدی ! ده ده لری
عین کوكوملردن ایچمه مشلرمیدی ؟ اوت ، بو مهم
بر سببیدی ! و هر شیدن اول - که بو داها
زیاده اهمیتلی ایدی - بوکوکوملر اسوه چ کوكوملری
دکلیدی ؟ اوت ، او حالده بونلری اجنبی خیرداواسته
فدایم ایدم جکلردی ؟ و قناکه مناقشه نك بو نقطه سنده
بری آياغه قالدیرق ، اعتراض مقامنده ، اسکی کوكوملرک ده
وقتیه آلمانلار کتیر یان بر نمونه یه کوره یاپیلدیغنی ،
واستوفهولمه ایلک کوكوم اعمال ایدن اوسته نك
آبره خت آدی بر آلمان اولدیغنی سویله مک یلنددی ،
همان حاضر و ن طرفندن دیشاری یه آتیلدی ، و وطن
خائی اعلان ایدلدی .

وضعیت کیتدکجه کوچلشدی . ایشسز قالدیلر
سوقاق سوقاق دولاشبور و کورولتی چی قاریورودی .
ترکاهلرک پنجره لری قیریلدی . آلمان مآازه لرینه کچه
وقتی هجوم ایتدیلر . فقط آياقلانلر یا قالدی و حبسه
طیقیلدی . بوتون شهر قیامده ایدی .

عاقبت ، بر صباح ، یکی و بکله نه دک بر مظهره
شهر سکنه سنك نظر دقتنی جلب ایتدی . په هول
اوسته - که (بوسه) بی اوینه آلمشدی -
پنجره سندن دیشاری یه بر صیریق اوزاتمش ، و بوکا
لوبه ک موده لی بش کوكوم آصه شدی . بوتون پنجره
بویله یان یانه اوزرندن کوكوم صارقان صیریلرله
دولو ایدی . په هول اوسته کندیسی ، دکاننده
پنجره نك آرقاسنده آياقده دوریور و : خالص
قالایدن لوبه ک کوكوملری ! - تانه یی بر ثوره یه !
دییه باغیر یوردی .

شیمدی آلمانلر مغلوبدیلر ! بوتون مشتریلر
په هول اوسته نك دکانه اوشوشیور و خالص قالایدن
معمول لوبه ک کوكوملرینی ساتون آلیوردی .

په وەل اوسته سوزینه دوامله دیدی که ، ایشه
سزه وعد ایدیورم ، برداها بوراده بوسسه دن
بخت ایده جک دکلم ، فقط قیزی اونه کله اولندیره جکم ،
وبوسسه نیم جمعیتده کی موقعه وارث اوله جقدر .
هم کوره جکسکیز ، اوله جقدر ! شیمدی بوراده
کریک قدملی اعضا ایچون ، کرکسه جمعیت ایچون ،
بتون شوقسه دن بیوک بر حصه چیقور ، شویله که :
اگر انسانلر بر برلرینی بویله منجوس درجه ده
حمایه ایتمکدن فارغ اولمش اولسه لردی ، امین
اولیکیز که ، بوکون شوراده هیمیزک حالی داهای
اولوردی ؟ چونکه ، ایشه کوردیکیز که ، بعضیلری
حقنه کی اک بوکسک حمایه ، بر چوغی ایچون اک
فنا بر تضیق اوله بیایور ؛ واکر بز ایستورسه قی که ،
کندیمز یاشامق حقنه مالک اولم ، اوحالده اوله
بیوک بر وظیفه یی ایفا ایتملیز ، یعنی باشقه لرینی ده
یاشاتمالی ز .

ایشته بوسورمله ، استوقهولمک کوکومجیلر
جمعیتده تخذت ایدن بیوک نزاع یئدی . . بر نزاع که ،
برچوق نچرد جاملرینه ، برچوق حبسلره ، برچوق
تعظملره مال اولدی ؛ ژوزدف وآغوت فیرماسنک
داغیامسی ، وقللوس قالفه نک باشقه بر شهرده (یکی
برایجاد) له توردمسی ده جابا ! حتی بوقلاوس
استوقهولمه بوسسه نامنده بر قالفه نک کندی
ایجاددن کیزلیجه استفاده ایله زنکین اولدیغنی
ادعا ایددرک ، زواللی قانیوره افترا بیله آتدی .

برگردانسانلره و حیوانلره باقیکنز ، یوزیل کچمه دن نصل
چورورلر ؛ هله بر کره یوز یاشنه باصممش اختیار
آغاچلره باقیکنز که ، دقت ایدیلنجه ایچی نصل
چورومشدر شیمدی بزبوکا باقوبده مانعی طوتاجنر ؟
اصلا ! چورومکدن یکی حیات دوغار . چورومه
دیر یله نک باشقه بر شکلیذر . عیسا دیر یله دن اول
مزارنده چورومه که مجبور اولمش ی . هیمز بر کره
نوبت یی صاواجنر ؛ بوکا قارشی مجادله ایتمه نک بر فایداسی
یوقدر . اجتنابی قابل اولمایان بوطبیعت قانوننه اتباع
ایتمه دن اول کبر ونخوت پاچاوراسنه صاریله نک معناسی
نه در ؟ بوسانکه کوچک دوشمه مک ، محبوب اولماق
ایچونمیدر ؟ ... نه ایسه ، بوبیخی قیصه که لم ده ، اصل
صده کلیم ؛ واقعا سوزم یته بعضیلرینک عظمت
دامارینه دوقوناجقه ده ، چاره سی یوقدر ، کرک قدملی
اعضا ، کرکسه برلک شونقطه یی ایی بیلینلر که ،
اونلری دوشورده باشقه لرینک شارلاتانلی وخیانت
وطنیه سی دکل ، بلکه ساده جه کندی یوره کارینی
یاقان حسددر . مجلسده حاضر اولانلرک هبسی پک
اعلا بیلیر که ، بوکون لوبه ک کوکوملری دییه صا .
تیمعه اولان کوکوملر استوقهولمی (بو) قالفه نک
ایجادیدر . سوله بیک ، دوغری دکلی ؟

قدملی اعضا مستری وآجی بر تبسمه صیریتدی ،
ودوداقلرندن ، اختیارسز ، « صاچه ! » کله سی
دوکولدی .

نیغه اوسته عدم تنزلله ، « قالفه بوسسه یه یی
قالدق ؟ » دیدی ، و قاله لر ، کیکیر کیکیر ، « عجایب ،
بزم بوسسه ! » دیدیلر .

— پتیری —

